

the ice storm

Ledena nevihta

ZDA, režija Ang Lee

Tudi če pustimo ob strani nedvomno resnične in upravičene ocene, da letošnji cannski tekmovalni festival ni ravno razmetaval s presežki, **Ledena nevihta** Anga Leeja zdrži visoko uvrstitev iz naslova. Vsekakor sodi med filme, ki jih je letošnja žirija, vsa v ognju političnega "geista", ki so ga pošteno podkurili dogodki v zvezi z iranskim in kitajskim filmom, nekako zlahka spregledala. Sem ne nazadnje sodi tudi Wim Wenders in njegova študija povezave med fenomenoma nasilja in množične zabave, film **The End of Violence**. Zadeva sploh ni bila brez soli, za povrh pa je še odlično narejena – toda nič. Sicer predmet tega zapisa ni Wenders, ampak Ang Lee, toda uvodni skok v stran je stvar vsaj dveh vzporednic. Najprej – Amerika, in potem še – njeni družbeni fenomeni. Ko gre za filmsko analitičnost in najbližjo vzporednico v tem referenčnem okviru, se takoj spotaknemo vsaj ob Lawrence Kasdana, v literaturi pa bi jih bilo najbrže še več. (Takole na prvi pogled morda Salinger ali John Updike, pa še kdo!) Sicer pa je Ang Lee eden od najbolj razveseljivih režiserskih fenomenov zadnjih filmskih let, človek, ki dokazuje, da nacionalnost in s tem povezana duhovna ekskluzivnost ne pomenita bistvenega kulturnega vzorca, če nekdo tega noče. Lee, po rodu Tajvanec, šolan v Ameriki, se je definitivno odločil, da to zanj ne bo ovira. Začel je leta 1992 z zlatim berlinskim medvedom za odlično študijo družinskih odnosov v **Svatbi** (The Wedding Banquet), nadaljeval z manj odmevnim, toda zelo dobrim **Eat Drink, Man Woman** (1994), potem pa skočil v Hollywood, da bi se preizkusil v angleški klasiki. Uspelo mu je, deloma tudi na račun zelo dobrega, z oskarjem nagrajenega scenarija in glavne vloge Emme Thompson. **Ledena nevihta** je študija nravi in psihologije ameriškega srednjega razreda v prvi polovici sedemdesetih, v času po aferi Watergate. Scenarij je nastal po uspešnem romanu Ricka Moodya iz leta 1994. Dogajanje je postavljeno na zahvalni dan leta 1973. Premožna družina Hood z vzhodne obale

pričakuje obisk svojega sina, ki študira drugje. Zakonca Ben (Kevin Kline) in Elena (Joan Allen) sta odtujena drug drugemu, njun emocionalni led grozi, da bo uklenil tudi odraščajočo hčerko Wendy (Christina Ricci). Wendy se zato zateka po tolažbo v svojo seksualnost, ki jo preizkuša na sinu svojih sosedov, zakoncev Carver. Dodatni zaplet je v tem, da je zdolgočasera Janey Carver (Sigourney Weaver), na skrivaj ljubica njenega očeta. Navidezna ubranost obeh družin se sesuje v enem samem prazničnem večeru, na katerem se izkaže, da obe družini skrbita samo za čedno meščansko procelje, za katerim vsak član tako ali drugače, predvsem pa mimo drugih, išče svoj življenjski prostor, razlog in namen. To velja predvsem za mlajše člane obeh družin, veliki dramatični finale pa je rezerviran za odrasle, ki se zberejo na zabavi v eni od bogataških hiš v soselki. Zabava pa je tiste vrste, na kateri ženske iz velike steklene posode zbirajo avtomobilске ključe in s tem moške, s katerimi bodo prebile noč. Napetost med protagonisti narašča vzporedno s padcem zunanje temperature, ko se nad Massachusettsom pripravlja ledena nevihta. Katastrofalna noč prinese tragični razplet za visoko ceno: enega od otrok ubijejo električne žice, obtežene z ledom.

Scenarij **Ledene nevihte** je kot otroška sestavljanica: vsaka podrobnost se ujema z drugo. Psihološki izrisi oseb so na videz nedramatični, toda natančni, k atmosferi časa prispeva tudi televizija, ki v številnih kadrih igra vlogo kulturne kulise, "označevalca" časa in duha watergatske Amerike. Glavni adut filma pa so suvereni in uigrani interpreti glavnih vlog, predvsem Kevin Kline, Sigourney Weaver, Joan Allen (po **Salemskih čarovnicah** že drugič v vlogi prevarane žene), in presenetljiva, odlična Christina Ricci (**Addamsovi**) v vlogi prenapete, za svoje okolje skoraj usodne pubertetnice Wendy. Ang Lee je režiser, ki "zna" z igralci, in to je razvidno iz vsakega njegovega filma. **Ledena nevihta** ni izjema, tisto, kar je njen definitivni presežek, pa je harmonična uravnoteženost tako različnih igralk, kot sta Sigourney Weaver in Joan Allen. **Ledena nevihta** je zrel in inteligenten film za ljudi z enakimi lastnostmi. Mimo tega je lahko mirne duše tudi družinska melodrama, saj ponuja dovolj žgečkljivih nespodobnosti izpod odeje srednjega razreda. Razumevanje literarnega simbolizma ali metaforičnosti ledene nevihte iz naslova, kot simbolnega in realnega prostora, v katerem se odigra tragični finale družinske komedije sprenevedanja, pa je stvar izbire in percepcije posameznika. Letošnja cannska žirija kot da se je predala mediteranskemu soncu.

Živa Emeršič-Mali